

USPOREDBA PODNOŠLJIVOSTI TJEDNE I DNEVNE PRIMJENE ALENDRONATA U LIJEČENJU OSTEOPOROZE

WEEKLY AND DAILY INTAKE OF ALENDRONATE: COMPARATION OF TOLERANCE IN OSTEOPOROSIS TREATMENT

Davorin Šakić¹ ♦ Olga Badovinac¹
Alboran Delija¹ ♦ Vjekoslava Amerl Šakić²

Sažetak

U radu se, na temelju zapažanja bolesnika u liječenju osteoporoze, analizira podnošljivost uzimanja alendronata tijekom tri godine u dozi od 10 mg jednom dnevno u odnosu na uzimanje alendronata u dozi od 70 mg jednom tjedno kroz godinu dana. Ispitanici su bili ambulantni bolesnici, liječeni tijekom četiri godine (2000.-2003) pod nadzorom tri fizijatra s Odjela za fizikalnu medicinu i reha-

bilitaciju Kliničke bolnice Dubrava. Dijagnoza osteoporoze je postavljena na temelju anamneze, kliničke slike i nalaza DXA denzitometrije. Glavni razlog prestanka uzimanja dnevne doze alendronata od 10 mg bili su bolovi u jednaku. Na temelju našega istraživanja možemo zaključiti da bolesnici 4,22 puta bolje podnose uzimanje alendronata 70 jednom tjedno u odnosu na alendronat 10 dnevno.

Ključne riječi

osteoporoza, alendronat, dnevna doza 10 mg, tjedna doza 70 mg

Summary

In this study we analyzed, considering complains of patients, tolerance of taking alendronate 70 mg once a week in comparison with daily intake of alendronate 10 mg. Subjects were patients that were treated for osteoporosis at Department for physical medicine and rehabilitation in Cli-

nical hospital Dubrava. The diagnosis of osteoporosis was established by DXA densitometry. Pains in oesophagus were the main reason for ceasing of use of alondronate. According to our research patients tolerate taking alendronate 70 weekly 4,22 times better than alendronate 10 daily.

Key words

osteoporosis, alendromate, 10 mg daily dose, 70 mg weekly dose

Uvod

Suradnja bolesnika i liječnika kod dugotrajnog liječenja kroničnih bolesti je izuzetno važna za njezinu uspješnost. Isto je tako važno ispitati bolesnika kako podnosi uzimanje propisanog lijeka i saslušati sve nedoumice i nuspojave koje pacijent iznosi, a povezane su s njegovim uzimanjem (1). Mnoge studije ukazuju na pozitivno djelovanje alendronata na povećanje koštane mase i sma-

njenje rizika od osteoporotičkih prijeloma, bilo u dnevnoj ili tjednoj dozi (2,3,4,5,6,7).

Cilj ovoga rada bio je potvrditi zapažanja bolesnika liječenih od osteoporoze da lakše podnose uzimanje alendronata u dozi od 70 mg jedan puta tjedno, nego u dnevnoj dozi od 10 mg. Posebno su nas zanimali razlozi prekida navedene terapije.

Materijal i metode

Ispitanici su bili bolesnici liječeni, u razdoblju 2000.-2003. godine, zbog osteoporoze alendronatom u dnevnoj

dozi od 10 mg tijekom tri godine i alendronatom u tjednoj dozi od 70 mg kroz godinu dana. Osteoporoza je dijagnosti-

dr.sc. Davorin Šakić

Odjel za fizikalnu medicinu i rehabilitaciju ♦ Klinička bolnica Dubrava ♦ Avenija G. Šuška 6 ♦ 10000 Zagreb ♦ tel.: (01) 2903241

cirana na osnovu anamneze, kliničke slike i nalaza denzitometrije lumbalnoga dijela kralježnice i kuka DXA uređajem. Ispitanici su bile uglavnom (93,22%) žene u postmenopauzi,

u dobi od 52 do 86 godina. Znatno je manje bilo muškaraca (6,78%) u dobi od 57 do 82 godine. Prosječna dob svih bolesnika s osteoporozom iznosila je 67,5 godina.

Rezultati

Od 118 bolesnika 13 je tijekom četiri godine ispitivanja moralo prekinuti uzimanje alendronata, a 105 je nastavilo uzimati propisani lijek. Kako bi što objektivnije ocijenili učestalost prekida liječenja uzeli smo u obzir ne samo broj ispitanika, nego i ukupnu dužinu uzimanja određene doze lijeka (tablica 1). Razlog

iznosi 4,01% kod alendronata 10 mg u odnosu na 0,95 % kod alendronata 70 mg, tj. 4,22 puta je veća kod alendronata 10 mg. Od ukupnog broja bolesnika devet ih je prestalo uzimati alendronat zbog tegoba vezanih za jednjak, četvero zbog bolova u želucu te jedan zbog alergijske reakcije.

Tablica 1. Odnos broja bolesnika koji su prekinuli liječenje zbog nuspojava i godina uzimanja alendronata u dnevnoj dozi od 10 mg i alendronata u jednokratnoj tjednoj dozi od 70 mg (N=105)

Table 1. Years of intake of alendronate 10 mg daily or 70 mg onve a week in correlation with ceasing of its use because of side effects (N=105)

Alendronat (mg)	10	70
Alendronate (mg)		
Prekinuli uzimanje zbog nuspojava	12	1
Ceasing of therapy because of side effects		
Godina uzimanja terapije	299	105
Years of therapy		

prekida u 12 bolesnika, koji su uzimali alendronat u dnevnoj dozi od 10 mg bile su: u osmero bolovi u jednjaku, u troje bolovi u želucu, te u jednog alergijska reakcija. Samo u jednog ispitanika koji je uzimao alendronat u jednokratnoj tjednoj dozi od 70 mg tegobe su u želucu bile razlog prekida liječenja. Iz toga se vidi da su bolovi u jednjaku glavni razlog prestanka uzimanja alendronata u dnevnoj dozi od 10 mg. Tegobe vezane uz jednjak i želudac javile su se u polovice ispitanika u prvoj godini liječenja, dok se alergijska reakcija javila u trećoj. Učestalost prekida terapije u odnosu na godine terapije

Tablica 2. Odnos podnošljivosti alendronata 70 mg u odnosu na alendronat 10 mg prema broju bolesnika i prema fizijatrima u Kliničkoj bolnici Dubrava (N=105)

Table 2. Tolerance of alendronate 70 mg compared to tolerance of alendronate 10 mg according to specialists in physical therapy in Clinical hospital Dubrava (N=105)

Podnošljivost alendronata 70 : 10	ista	bolja
Tolerance of alendronate 70 : 10	same	better
O.B.	8	21
D.Š.	9	32
A.D.	7	28

$$\chi^2 = 0,549 \text{ D.F.}=2 \text{ P}=0,76$$

Na pitanje liječnika (inicijali u tablici 2) kako bi ocijenili podnošljivost alendronata u jednokratnoj tjednoj dozi od 70 mg u odnosu na dnevnu dozu alendronata od 10 mg pružena je mogućnost tri odgovora: istom, boljom ili lošijom. 81 ispitanik je odgovorio da bolje podnosi uzimanje alendronat 70 mg, 24 je ocijenilo da alendronat 70 mg podnosi jednako kao i alendronat 10 mg, dok niti jedan ispitanik nije lošije podnosio uzimanje alendronata 70 mg u odnosu na onaj od 10 mg. Nije nađena statistički značajna razlika u odgovorima ispitanika u odnosu na liječnika u kojeg su se liječili.

Rasprava

Specijalisti Odjela interne medicine Ženevske kantonalne bolnice u svom članku o dvogodišnjim rezultatima uzimanja alendronata u jednokratnoj tjednoj dozi od 70 mg navode da su tegobe u jednjaku bile rjeđe u skupini koja je uzimala alendronat u dozi od 70 mg jednom tjedno u odnosu na skupinu koja je uzimala svakodnevno alendronat u dozi od 10 mg (8). Ti su rezultati slični našima, a u pozitivnoj su korelaciji sa studijama Merckovih istraživačkih laboratorija u West

Pointu u kojima se rabio model iritacije jednjaka psa, što pokazuje da izloženost jednjaka jednom tjedno u višoj koncentraciji oralnog alendronata nije inducirala iritaciju jednjaka. Nasuprot tomu, iritacija je jednjaka zabilježena pri dnevnoj izloženosti nižim koncentracijama alendronata (9). Bolnost i tegobe u području trbuha su na drugom mjestu kao razlog prestanka uzimanja alendronata, kako u naših ispitanika, tako i u kliničkim istraživanjima provedenih u svijetu (7,8).

Zaključak

Na temelju iznijetih rezultata ispitivanja možemo zaključiti:

1. Učestalost prekida terapije alendronatom je 4,22 puta veća kod dnevne doze od 10 mg u odnosu na jednokratnu tjednu dozu od 70 mg.

2. Više od dvije trećine ispitanika (68.64%) lakše podnosi tjednu dozu lijeka.

3. Najčešći razlog (69.23%) prestanka uzimanja alendronata u naših ispitanika bile su tegobe u području jednjaka.

Literatura

1. Greenberg RN. Overview of patient compliance with medication dosing: A literature review. *Clin Ther* 1984;6:592-599.
2. Black DM. et al. Randomized trial of effect of alendronate on risk of fracture in women with low bone density but without vertebral fractures. *Lancet* 1996;348:1535-1541.
3. Bone HG, Adami S, Rizzoli R, Favus M, Ross PD, Santora A, Pradalada S, Daifitus AM, Orloff J, Yates J. Weekly administration of alendronate: Rationale and plan for clinical assessment. *Clin Ther* 2000;22:15:28.
4. Black DM, Thompson DE, Bauer DC, Ensrud K, Musliner T, Hochberg MC, Nevitt MC, Suryawanshi S, Cummings SR. Fracture risk reduction with alendronate in women with osteoporosis: The Fractures Intervention trial. *J Clin Endocrinol Metab* 2000; 85:4118-4124.
5. Faulkner KG. Bone matters: Are density increases necessary to reduce fracture risk? *J Bone Miner Res* 2000;11:1531-1538.
6. Chesnut CH, McClung MR, Ensrud KE, Bell NH, Genant HK, Harris ST, Singer FR, Stock JL, Yood RA, Delmas PD, Kher U, Pryor-Tillotson S, Santora AC. Alendronate treatment of postmenopausal osteoporotic women: Effect of multiple dosages of bone mass and bone remodeling. *Am J Med* 1995;99:144-152.
7. Bone H, Schnitzer T, Reid I, Adami S, Miller P, Kaur A, Snodgrass S, Orloff JJ. Once - weekly alendronate 70 mg: sustained suppression of bone resorption. *Osteoporosis Int* 2002;13:S29
8. Rizzoli R, Greenspan SL. et al. Two-year results of once-weekly administration of alendronate 70 mg for the treatment of postmenopausal osteoporosis. *J Bone Miner Res* 2002;11:1988-1996.
9. Peter CP, Handt LK, Smith SM. Esophageal irritation due to alendronate sodium tablets: Possible mechanisms. *Dig Sci* 1998;43:1998-2002.